

Една гостенка шеговито ѝ казва:

— Ами на консулски езикъ.

А Таня веднага се сѣща:

— А-а, да, що питамъ, разбира се, консулитъ приказватъ на консулски езикъ . . .

И тримата се смѣмъ, но мене ми става мъчно изведнажъ. Може би, защото се смѣя — азъ отвикнахъ напоследъкъ отъ смѣха. Искамъ да ги оставя вече, тѣ настояватъ да ида у тѣхъ. Но азъ не отстъпвамъ. Раздѣляме се. Таня казва на раздѣла:

— Хайде, довиждане! Ела у насъ да видишъ моитъ славни пиленца. И да не ми се сърдишъ. Азъ говоря открито всичко каквото помисля. А да занеса ли много здраве отъ тебе на Магда? Бива ли? А? Наистина, бива ли?

— Защо не? — казвамъ азъ. — Разбира се. Поздравя я и . . . узнай, но дипломатично, ако има нужда отъ нѣщо, азъ ще се погрижа.

— Добре, добре. Довиждане!

— Довиждане! — повтарямъ азъ.

И ние се раздѣляме. Азъ се връщамъ позаснѣженитъ улици.

*

И сега, отново до печката въ ателието, седя предъ огъня и си мисля: Кому сж нуждни всичкитъ наши мъжки? Има ли нѣкакво оправдание, изобщо, нашия животъ? Де отиваме? За какво се трудимъ, любиме и страдаме?

Азъ казвамъ на Таня, че ако Магда има нужда отъ нѣщо, ще ѝ помогна. Какво е това, сърдечна добрина или любовъ? Та азъ зная много добре — тя никога нѣма да приеме вече нищо отъ мене, макаръ да умира отъ гладъ. Тя е гордъ човѣкъ. Ужасно гордъ. И винаги е била такава.

И все пакъ, тази вечеръ, въ този часъ, следъ раздѣлата съ Миладинови, когато гранитната стена на непостижимото стои непоколебимо предъ мене, азъ се чувствамъ по-силенъ отколкото презъ миналитъ нѣколко дни. Казвамъ си:

— Нека неизбежността се изпълни! Каквото има да става — да стане. Азъ съмъ художникъ, творецъ, и гледамъ независимо свѣта въ лицето.

Но всичко това не трае дълго — колкото да доизгорятъ цепеницитъ въ печката. То звучи у мене докато азъ мисля общо за свѣта и неговата мизерна неразумностъ. Но щомъ си спомня за останената, сломена отъ скръбъ, горда жена и за детето невинно понесло мъченическо вѣнче — азъ се колебаю въ себе си, въ всичко, и ржката търси да помилва. Но кого? Азъ съмъ самъ. Единъ готовъ портретъ ме гледа сжщо съ